

**Тұрмыстық ұғымдарды
ЗТО сабағында
қалыптастыру**

№4 Тақырып

08.10.2012 14.43

Жоспар:

- 1. Жалпы білім беретін пәндерді меңгерту үшін тұрмыстық ұғым керек.
- 2. Ғылыми және кенеттен пайда болған ұғымдар (Л. С. Выготский). Тұрмыстық ұғымдардың мазмұны мен рөлі.
- 3. Тұрмыстық ұғымдарды қалыптастыру шарты ретінде, сөйлеу тілін және жалпы балалардың дайындық базасын игеру үшін, оқу материалдарын қолданады.

08.10.2012 14:43

Психологияда 2 типті түсінік бар: тұрмыстық және ғылыми. Ғылыми базалық түсініктерді түсіну үшін әдетте тұрмыстық жағдайда қолданылады. Мектеп қабырғасына түскен кезде естімейтін оқушылар сөздік қорын меңгеру кезінде едәуір артта қалып отырады. Осыған байланысты қалыптасқан міндеттер тұрмыстық ұғымдар ЗТО сабағымен байланысқан. Үй, көше, алаң, ауыл, қала, бірдей, әртүрлі, ұзын, қысқа, үлкен, кішкентай, жоғары, төмен, оң, сол, сонша, тез, баяу, теңдей.

08.10.2012 14:43

ЗТО сабағында педагог оқушыларға жана тақырыпты өткен тақырыппен байланыстырып өткізу керек. Жаңа ұғымдарды анықтау немесе вербальды сөздерді байланыстыру, ал практикалық жағдайда, жұмыс үшін даярланған материалдар, үлгілер мен суреттер түсінігі қолданылады. ЗТО сабағының бағдарламасында арнайы қолданылатын нақты сөздік және фразеологиялық түсініктер қолданылу керек. Керекті қабілеттері мен біліктілігін көлемді және кезекті меңгеру керек (ермексазды қолдану, жабсырмаларды жабыстыру, кескіні бойынша қыю, матамен жұмыс, ғылыми-тәжірибелік бөлмедегі жұмыс).

«Заттық-практикалық даму тұрмыстық жағдайда қолданылатын ұғымдармен тығыз байланыста болады»- деп түсіндіріп кеткен Ж .И. Шиф. Психологияда бұл түсінік «тірек нүктесі» деп аталады (Н.А. Менчинская). Тұрмыста қолданылатын ұғымдар ғылыми тұрғыда тиянақсыз болып келеді. Өз кезегінде, бұл түсініктер арнайы ұғымсыз естімейтін балаларға түсініксіз болып келеді. Тұрмыстық жағдайда қолданылатын ұғымдар ЗТО сабағымен тығыз байланысты. Тұрмыстық ұғымдармен танысу ҒТО сабағы арнайы тапсырмамен жүргізіледі.

ТҰРМЫСТЫҚ ҰҒЫМДАРДЫҢ АРАСЫНДА БАҒДАРЛАМА БІРНЕШЕ ТОПТАРҒА БӨЛІНЕДІ:

- - кеңістіктік («оң», «сол» және т.б.);
- бағыттық («Оңға», «Солға» және т.б.);
- жинақтық («бірнеше», «сонша» және т.б.);
- - қатыстық («көбірек», «азырақ» және т.б.); уақыттық («қазір», «кейін», «ұзақ» және т.б.);
- - табиғи мәндік (өсімдік туралы, жанурлар туралы және т.б.); заттардын пішіні («төртбұрышты», «домалақ» және т.б.);
- - заттардың көлемі («үлкен», «кішкентай» және т.б.); т.б.

Тұрмыстық жағдайдағы ұғымдырды міндетті түрде ЗТО (ИНО) қолданылуын қадағалау керек, сол себептен оқушылар бірден күрделі бағдарламаны қабылдай алмайды. Сабақта оқытушы нақты өтілетін бағдарламаны бөліп қарастырады, керек емес тақырыптар екінші кезекте қалады. Тақырып қызықты өтілу тиіс себебі ол тақырып 40-45 минут бойы өтіледі.

A group of children are sitting at a long wooden table in a classroom, engaged in a craft project. They are making colorful cards featuring a lion's face. The children are using markers and small bags of beads to decorate the cards. One child in the foreground is holding up a small white object, possibly a bead or a piece of paper. The cards are decorated with a lion's face, a sun, and a landscape. The text "Назарларыңызға рахмет" is overlaid on the image in a large, orange font.

Назарларыңызға
рахмет